

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlm XIII. Cùm Monasterium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

cassata fuit: quia cessante causa cessare debet effectus, c. cùm cessante 60. de appellat. Veruntamen si certum sit, aliquem morbo epileptico, vel simili suâpte naturâ durabili sive non facile curabili laborâsse, præsumptio debet esse contra illum, vt priusquam ostendatur, Medicorum v. g. testimonijs, eum perfectè sive constanter curatum esse, eligi aut promoueri non debeat. Quæ est sententia Ioann Andr. in cit. cap. cùm inter, ibid. Anton. de Butrio n. 23. 24. Imola n. 7. Rodriq. tom. 2. regul. qq. q. 54. a. 5. Et videri possunt, quæ dixi lib. 1. Theol. moral. tr. 5. p. 5. cap. 7. n. 2. & 3. de ordinatione huiusmodi morbo laborantibus non impertinenda.

In posteriore autem casu iterum distingui potest: Vel enim crimen commissum est circa ipsam electionem aut effectum eius, tunc videtur aliquis ineligible fieri, donec cum eo dispensetur, argum. c. quisquis 43. hoc tit. vbi ineligible esse pronunciatur, qui per abusum secularis potestatis se eligi passus est. Eadémque ratione, si alicuius electio cassata sit, quia ante acceptam confirmationem, administrationi prælaturæ se intrusit, iuxta c. qualiter 17. hoc tit. Gl. in c. nōsti 9. ver. concedendi, hoc tit. eligi deinde non posse, tradit Abb. in eod. c. qualiter n. vlt. vbi addit, in petitione confirmationis seu promotionis faciendam esse mentionem huiusce intrusionis; ne imperatio subreptitia fiat. Vel est aliud crimen, ob quod electio alicuius rescissa fuit, tunc si ponamus, crimen plenè emendatum ac sublatum esse, non habemus iuris textum expressum, quo talis denuò eligi aut promoueri yetetur; quia tamen DD. communiter ita docent, argum. huius textus, vbi id docet Ant. n. 14. 15. Innoc. in cit. c. cùm inter n. 1. Abb. n. 7. idem Abb. hīc n. 4. extendens etiam ad præsentationem, & collationem, Hostiensis in summa, hoc tit. §. si quis eligendus n. 10. Ideo in praxi retinenda est ea doctrina, quod repulsus ob crimen iterum eligendus, aut promouendus non sit; nisi Superioris dispensatio, præmissâ cognitione de præsente habilitate personæ, accedat. Idque confirmatur ex

c. post translationem 11. de renunc. vbi habetur, si quis propter criminis conscientiam prælaturæ renunciauit, aut renunciare coatus, vel depositus fuit, iterum eligi non posse: Cuius rei ratio reddi debet, quia negari non potest, per eiusmodi, ob crimen commissum, factam repulsam, renunciationem, depositionem, existimationem personæ non parum grauari; vt noua electio aut promotio non ita facilè permittenda sit.

N O T A N D V M II. Id speciale est, quod in detestationem criminis simoniacæ decreatum, vt si ea in electione aut promotione ad prælaturam, aliusdæ ecclesiasticum beneficium interuererit, etiam ignorante electo, aut prouiso, ideoque sine culpa eius, ineligibilis is fiat, sive incapax beneficij; præterquam si dispensatio accedit, c. 1. causa 1. q. 5. c. penult. hoc tit. cap. nobis 27. de simon. & videri possunt quæ dixi in Theol. moral. lib. 4. tr. 10. cap. vii. §. 7. n. 73.

CAPITVLVM XIII.

Cùm Monasterium.

P A R A P H R A S I S.

Episcopus quidam significârat Celestino III. Papæ; Cùm Monasterium de Pellicia, in suo Episcopatu situm, ad eam dissolucionem venisset, vt fratres eius domus Religionis obseruantiam, ordinemque abicerint; Ipsos in quandam, qui cum fratribus suis in eremo laudabiliter conuersus fuit, boni testimonij virum, vnamimenter consentientes, Abbatem eum sibi postulasse: Hanc verò postulationem se Episcopum admisisse; & ideo petere ordinationem illam à Sede Apostolica confirmari. Huic petitioni annuens Cælestinus Papa, ordinationem illam, sicuti canonice est facta, se confirmare ait.

S V M M A R I V M.

1. *Ad Episcopum iure communis spectat electos Abbates & Prepositos generales confirmare, & postulatos, quatenus id se*

id secundum canones permisum est, ad-mittere.

Hoc c. varie ab interpretibus intelligitur, quia nescitur, quisnam ille fuerit ex eremo postulatus. Multi arbitrantur, non fuisse Religiosum, sed Eremitam votis religiosis non astrictum. Mihi vero contrarium videtur: cum in textu dicatur, fuisse cum Fratribus suis in eremo laudabiliter conuerfatum, quo loquendi modo coenobitica Religionis forum vita significari solet. Arbitror itaque fuisse alterius Ordinis professum; & ideo postulatum: quia etiam eo tempore dubitatum erat, num ex alio Ordine Abbatem eligere licitum esset. Neque id facilè attenabatur, nisi Superioris accedente consensu; & ideo per postulationem potius, quam electionem constituebantur. Hanc vero dubitationem sustulit postea Clemens V. Pontifex in Clement. i. hoc tit. prohibens; *Ne Religiosu aliquis in Abbatem, vel Praalatum alterius Religionis vel habitus decatero eligatur, vbi Gloria ver. eligatur, admonet;* Non prohibet postulari ex causa, sed quod à Papa postulatio fieri debet. Sed Cœlestini III. tempore Episcopus proprius talem postulationem admittere poterat: Quam obrem Pontifex admissionem illam, institutionemque Abbatis, cum non appareat contra canones factam esse, confirmauit seu approbavit.

I NOTANDVM Vn. Ad Episcopum, iure communi canonico, spectat electos Abbes, & Präpositos regulares confirmare; & postulatos, quatenus id secundum canones permisum est, admittere. Ita colligitur ex hoc c. & habetur in c. i. causa 18. q. 2. iun. Gl. ver. instituere.

CAPITVLVM XIV.

Cum terra.

PARAPHRASIS.

Incollexit Cœlestinus III. in terra Hierosolymitana prauam consuetudinem irrepulsse, vt, cum Prælati electio celebranda es-

set, Conuentus, ad quem electio pertinebat, duas personas Patriarchæ vel Principis auribus insinuaret; ex quibus ille veniam deligere, vel si mallet, totam electionem reijcere posset. Hanc consuetudinem, quippe redundantem in grauamen & perniciem ecclesiastice libertatis, penitus abolendam esse, Pontifex ait: Atq; decernit, vt in omnibus Conuentualibus ecclesijs forma canonica electionis obseruetur, videlicet electores in unum locum, ubi electione Prælati celebranda est, conueniant, & inuocata Spiritus sancti gratia personam nominent. Quod si in persona vel in modo electionis peccatum sit, tamdiu diligentiam inquisitionis adhibeant, donec vacanti ecclesiæ personam idoneam prouideant. Eo autem peracto, non est prohibitum Regis, aut Patriarchæ assensum super electione requirere; dummodo eam, (supple si canonice facta sit) non impediant.

S U M M A R I V M.

1. *Consuetudo, que contra ecclesiasticam libertatem tendit, damnata est, & abolenda.*
2. *Per consuetudinem bonâ fide prescriptam potest ius eligendi penitus affiri, & alteri ecclesiastica personae, seu dignitati aut Collegio acquiri: vel ita restringi, vt ex certo genere personarum, etiam si tantum duæ forent (idonea tamen) una eligenda sit.*
Non tamen per consuetudinem introduci potest, vt remanente iure eligendi personis Conuentum aliquem, eorum electio ita pendeat ab arbitrio alterius, vt qui electus est, ab eo admitti, vel reijci; aut si duo electi & propositi sint, uterque reijci possit.
3. *Valebit electio, se electores per metum iniustum & cadentem in virum constantem adigantur ad eligendum unum ex pluribus, aut certo personarum genere. scilicet contingit in matrimonio, & professione religiosa.*

4. *Cora*